

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
 ΙΔΡΥΜΑ
ΙΚΑ
 ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ
 ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

ΕΝΙΑΙΟ ΤΑΜΕΙΟ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ
 ΔΙΟΙΚΗΣΗ

ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΑΣΦ. ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ
 ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΑΡΟΧΩΝ
 ΤΜΗΜΑ ΚΥΡΙΑΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ

Ταχ. Δ/ση: Αγ. Κων/νου 8 (10241)
 Πληροφορίες: Κ. Νικολοπούλου
 Αριθ. Τηλεφώνου: 2105215192
 e-mail : diefpar@ika.gr

Αθήνα, 25-2-2011

Αριθ. Πρωτ. **ΕΞ. ΕΠΕΙΓΟΥΣΑ**
 Σ78/8 **ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ**
ΑΡ.16

ΠΡΟΣ:

Τους αποδέκτες του Πίνακα Α'

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ:

1. Γενική Δ/ση Πληροφορικής
 Δ/ση Εκμετάλλευσης
 Τμήμα Παραγωγής και Διακίνησης
 Αναφορών (Συντάξεις)

2. Η.ΔΙ.Κ.Α. Α.Ε.
 Δ/ση: Α' Συντ/σης και Ροής
 Εφαρμογών
 Τμήμα: Β'
 Λαγουμιτζή 40
 Τ. Κ. 117 45 Ν. Κόσμος

3. Ο.Π.Σ. ΙΚΑ-ΕΤΑΜ
 Ομάδα Υποέργου Παροχών
 Τμήμα Συντάξεων
 Πατησίων 12
 Τ.Κ. 10677 Αθήνα

4. Από ένα αντίτυπο σε κάθε
 Υπάλληλο των τμημάτων
 Απονομών και Πληρωμών
 Συντάξεων

ΘΕΜΑ: «Απασχόληση συνταξιούχων – Αντικατάσταση του άρθρου 63 του Ν. 2676/1999»

Σχέτ: Εγκύκλιος 3/2001, Γεν. Έγγραφο Σ81/31/18-9-01

Όπως είναι γνωστό, με τα ανωτέρω σχετικά έγγραφα κοινοποιήθηκαν οι διατάξεις του άρθρου 63 του Ν. 2676/99 (ΦΕΚ 1 Α'), οι οποίες άρχισαν να εφαρμόζονται από 5-1-2001, με τις οποίες τέθηκαν περιορισμοί στο ποσό της σύνταξης των συνταξιούχων ασφαλιστικών οργανισμών κύριας ασφάλισης αρμοδιότητας Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης οι οποίοι εργάζονταν και ρυθμίστηκαν θέματα σχετικά με την ασφάλιση των συνταξιούχων, το ύψος των

καταβαλλόμενων εισφορών, την αξιοποίηση του χρόνου ασφάλισης καθώς και άλλα σχετικά θέματα.

Με το παρόν έγγραφο σας κοινοποιούμε τις διατάξεις του **άρθρου 16 του Ν. 3863/2010** «Νέο Ασφαλιστικό Σύστημα και συναφείς διατάξεις, ρυθμίσεις στις ασφαλιστικές σχέσεις», ο οποίος δημοσιεύτηκε στο ΦΕΚ 115/15-7-2010 τεύχος Α', με τις οποίες **αντικαθίσταται το άρθρο 63 του Ν. 2676/1999** και επεκτείνεται η εφαρμογή του και στους συνταξιούχους του Ναυτικού Απομαχικού Ταμείου (ΝΑΤ), και σας παρέχουμε τις ακόλουθες οδηγίες για την εφαρμογή τους.

Ειδικότερα με το άρθρο 63 του Ν. 2676/1999, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 16 του Ν. 3863/2010, ισχύουν τα ακόλουθα:

Α. Περιορισμοί στο ποσό της σύνταξης – Αναστολή – Καταβολή ασφαλιστικών εισφορών.

1. Συνταξιούχοι λόγω γήρατος ΙΚΑ-ΕΤΑΜ ή άλλων φορέων κύριας ασφάλισης που αναλαμβάνουν μισθωτή εργασία.

Σύμφωνα με την **περ.1 της παρ. 1 του άρθ. 16 του Ν. 3863/2010** προβλέπεται **αναστολή** καταβολής τόσο της **κύριας** όσο και της **επικουρικής** σύνταξης για τους ανωτέρω συνταξιούχους, **μέχρι τη συμπλήρωση του 55^{ου} έτους της ηλικίας τους.**

Μετά τη συμπλήρωση του 55^{ου} έτους της ηλικίας, τα ανωτέρω πρόσωπα λαμβάνουν το ποσό της **μηνιαίας ακαθάριστης κύριας σύνταξης ή κύριων συντάξεων** που αντιστοιχεί σε **τριάντα ημερομίσθια ανειδίκευτου εργάτη,** όπως διαμορφώνονται κάθε φορά και ισχύουν την **31 Δεκεμβρίου του προηγούμενου έτους,** ενώ το ποσό της μηνιαίας ακαθάριστης κύριας σύνταξης ή των κυρίων συντάξεων που **υπερβαίνει** τα τριάντα ημερομίσθια ανειδίκευτου εργάτη καταβάλλεται **μειωμένο κατά 70%.**

Δεδομένου ότι το ημερομίσθιο ανειδίκευτου εργάτη ανερχόταν τόσο κατά την **31-12-2009** όσο και κατά την **31-12-2010** σε **33,04 €,** το ποσό της μηνιαίας ακαθάριστης κύριας σύνταξης ή των κύριων συντάξεων που **υπερβαίνει τα 991,20 €** θα καταβάλλεται κατά τα έτη 2010 και 2011 **μειωμένο κατά 70%.**

Επισημαίνεται ότι όσον αφορά στην **επικουρική σύνταξη,** δε λαμβάνεται υπόψη κατά τον προσδιορισμό του ανωτέρω ποσού και **καταβάλλεται χωρίς περικοπή.**

Εξάλλου, το ανωτέρω όριο των τριάντα ημερομισθίων ανειδίκευτου εργάτη **προσαυξάνεται** κατά **έξι ημερομισθια για κάθε ανήλικο παιδί ή παιδί που σπουδάζει** σε ανώτερη ή ανώτατη σχολή και μέχρι τη συμπλήρωση του 24^{ου} έτους της ηλικίας, καθώς και για **κάθε παιδί το οποίο είναι ανίκανο για κάθε βιοποριστική εργασία.** Για παράδειγμα στην περίπτωση που ο απασχολούμενος συνταξιούχος έχει ένα ανήλικο τέκνο, το ποσό της μηνιαίας ακαθάριστης κύριας σύνταξης ή των κύριων συντάξεων που υπερβαίνει τα 36 ημερομισθια ανειδίκευτου εργάτη όπως αυτά έχουν διαμορφωθεί την 31^η Δεκεμβρίου του προηγούμενου έτους, που για το 2010 και το 2011 είναι το ποσό των 1.189,44 €, καταβάλλεται μειωμένο κατά 70%.

Στην περίπτωση που ο απασχολούμενος λαμβάνει **περισσότερες της μίας κύριες συντάξεις,** οι συντάξεις αυτές **θα αθροίζονται** και η περικοπή θα γίνεται στο ποσό της **μεγαλύτερης από τις κύριες συντάξεις,** ενώ στην περίπτωση που δεν

επαρκεί, το υπόλοιπο ποσό θα περικόπεται **από την αμέσως επόμενη ή επόμενες σε ύψος κύριες συντάξεις**. Για παράδειγμα στην περίπτωση που ο απασχολούμενος συνταξιούχος λαμβάνει δύο κύριες συντάξεις το ποσό των οποίων ανέρχεται σε 800 και 500 € αντίστοιχα, η περικοπή θα γίνεται ως ακολούθως:

$800+500=1.300 \text{ €}$

$1.300 - 991,20=308,80 \text{ €}$

$308,80 \times 70\%=216,16 \text{ €}$

$308,80-216,16=92,64 \text{ €}$

$800-216,16=583,84 \text{ €}$

Συνεπώς στην περίπτωση αυτή το καταβαλλόμενο μετά την περικοπή ποσό θα ανέρχεται σε:

$583,84+92,64+500=1.176,48 \text{ €}$

Ευνόητο είναι ότι στις περιπτώσεις αυτές θα πρέπει να υπάρχει σχετική συνεννόηση μεταξύ των εμπλεκόμενων ασφαλιστικών φορέων.

Όσον αφορά στις περιπτώσεις δικαιούχων **κατωτάτων ορίων κύριας σύνταξης**, η σύνταξη περιορίζεται στο **οργανικό ποσό** για όσο διάστημα διαρκεί η εργασία, ενώ στην περίπτωση που **τα ποσά των οργανικών συντάξεων** υπερβαίνουν τα προαναφερόμενα κατά περίπτωση ημερομίσθια ανειδίκευτου εργάτη, **θα περικόπτονται αναλόγως ως ανωτέρω**.

Στους ανωτέρω περιορισμούς υπόκεινται και οι **συνταξιούχοι λόγω γήρατος των φορέων κύριας ασφάλισης, οι οποίοι έχουν πραγματοποιήσει τον περισσότερο χρόνο ασφάλισής τους στον ιδιωτικό τομέα**, οι οποίοι καταλαμβάνουν θέσεις ως αιρετά όργανα ΟΤΑ, διοικητές, υποδιοικητές, πρόεδροι, αντιπρόεδροι και μέλη συλλογικών οργάνων διοίκησης Ν.Π.Δ.Δ., πρόεδροι, αντιπρόεδροι και μέλη ανεξάρτητων διοικητικών αρχών, πρόεδροι, αντιπρόεδροι, διευθύνοντες σύμβουλοι και τα μέλη διοικητικών συμβουλίων, καθώς και τα λοιπά πρόσωπα που αναφέρονται στην παρ. 2 του άρθρου 2 του Ν. 3833/2010.

Εξάλλου, οι απασχολούμενοι συνταξιούχοι **υποχρεούνται να καταβάλουν τις προβλεπόμενες για τους λοιπούς ασφαλισμένους εισφορές**, όπως αυτές προβλέπονται από τις οικείες διατάξεις των φορέων. Αντίστοιχη υποχρέωση υπάρχει και για τους εργοδότες που απασχολούν τους ανωτέρω συνταξιούχους.

2. Συνταξιούχοι λόγω γήρατος ΙΚΑ-ΕΤΑΜ ή άλλων φορέων κύριας ασφάλισης που αυτοαπασχολούνται.

Σύμφωνα με την **περ.2 της παρ. 1 του άρθρου 16 του Ν. 3863/2010** για τους συνταξιούχους λόγω γήρατος φορέων κύριας ασφάλισης που ασκούν δραστηριότητα υπακτέα στην ασφάλιση του **Οργανισμού Ασφάλισης Ελευθέρων Επαγγελματιών (Ο.Α.Ε.Ε.)** και του **Ενιαίου Ταμείου Ανεξάρτητα Απασχολούμενων (Ε.Τ.Α.Α.)** προβλέπεται **αναστολή καταβολής της κύριας και επικουρικής σύνταξης**, μέχρι τη **συμπλήρωση του 55^{ου} έτους** της ηλικίας ενώ παράλληλα υποχρεούνται στην **καταβολή** των προβλεπόμενων ασφαλιστικών εισφορών.

Μετά τη συμπλήρωση του 55^{ου} έτους της ηλικίας, τα ανωτέρω πρόσωπα λαμβάνουν το ποσό της **μηνιαίας ακαθάριστης κύριας σύνταξης ή κύριων**

συντάξεων που αντιστοιχεί σε **εξήντα ημερομίσθια ανειδίκευτου εργάτη**, όπως διαμορφώνεται κάθε φορά και ισχύουν την **31 Δεκεμβρίου του προηγούμενου έτους**, ενώ το ποσό της μηνιαίας ακαθάριστης κύριας σύνταξης ή των κύριων συντάξεων που **υπερβαίνει** τα εξήντα ημερομίσθια ανειδίκευτου εργάτη καταβάλλεται **μειωμένο κατά 70%**.

Δεδομένου ότι το ημερομίσθιο ανειδίκευτου εργάτη ανερχόταν τόσο κατά την **31-12-2009** όσο και κατά την **31-12-2010** σε **33,04 €**, το ποσό της μηνιαίας ακαθάριστης σύνταξης ή των κύριων συντάξεων που **υπερβαίνει τα 1982,40 €** θα καταβάλλεται κατά τα έτη 2010 και 2011 **μειωμένο κατά 70%**.

Όσον αφορά στην **επικουρική σύνταξη**, και στην περίπτωση αυτή δε λαμβάνεται υπόψη κατά τον προσδιορισμό του ανωτέρω ποσού και **καταβάλλεται χωρίς περικοπή**.

Πέραν της ανωτέρω περικοπής της σύνταξης, οι συνταξιούχοι λόγω γήρατος οι οποίοι αυτοαπασχολούνται, **μετά τη συμπλήρωση του 55^{ου} έτους της ηλικίας τους**, υποχρεούνται να καταβάλουν τις προβλεπόμενες από τις οικείες διατάξεις εισφορές **προσαυξημένες κατά 50%**.

Εξυπακούεται ότι **και για αυτή την κατηγορία απασχολούμενων συνταξιούχων**, όσον αφορά στην **προσαύξηση του αριθμού των ημερομισθίων ανειδίκευτου εργάτη**, εφόσον υπάρχει **ανήλικο παιδί** ή παιδί που **σπουδάζει** σε ανώτερη ή ανώτατη σχολή και μέχρι τη συμπλήρωση του 24^{ου} έτους της ηλικίας ή παιδί το οποίο είναι **ανίκανο για κάθε βιοποριστική εργασία**, στον **περιορισμό** της σύνταξης στο **οργανικό ποσό** σε περίπτωση λήψης **κατωτάτου ορίου**, καθώς και στο τρόπο περικοπής της σύνταξης στην περίπτωση **συρροής συντάξεων**, **εφαρμόζονται αντίστοιχα τα προβλεπόμενα για τους συνταξιούχους λόγω γήρατος οι οποίοι αναλαμβάνουν εργασία**.

Με την **περ.2 της παρ. 1 του άρθρου 16 του ανωτέρω νόμου**, προβλέπεται **εξαίρεση** από την καταβολή των προσαυξημένων κατά 50% ασφαλιστικών εισφορών για τους ανωτέρω συνταξιούχους, οι οποίοι **λόγω συγκεκριμένης απασχόλησης υπάγονταν σε περισσότερους του ενός ασφαλιστικούς φορείς ή το Δημόσιο**, και οι οποίοι **μετά τη συνταξιοδότησή τους από έναν από τους φορείς αυτούς, συνεχίζουν χωρίς διακοπή για τη συγκεκριμένη απασχόληση υποχρεωτικά την ασφάλισή τους στον οικείο φορέα ασφάλισης**. Για παράδειγμα, ιατρός του Ε.Σ.Υ. που ασφαλίστηκε μέχρι 31-12-1992 (υπάγεται στην ασφάλιση του Δημοσίου και του ΤΣΑΥ. Μετά τη συνταξιοδότησή του από το Δημόσιο, συνεχίζει χωρίς διακοπή την ασφάλισή του στο ΤΣΑΥ, χωρίς να καταβάλει προσαυξημένες ασφαλιστικές εισφορές.

3. Συνταξιούχοι λόγω αναπηρίας ΙΚΑ-ΕΤΑΜ ή άλλων φορέων κύριας ασφάλισης που αναλαμβάνουν εργασία ή αυτοαπασχολούνται.

Σύμφωνα με την **περ.4 της παρ. 1 του άρ. 16 του Ν. 3863/2010** για τους **συνταξιούχους λόγω αναπηρίας** φορέων κύριας ασφάλισης που **αναλαμβάνουν εργασία ή αυτοαπασχολούνται** και κερδίζουν ανάλογα με το βαθμό της αναπηρίας τους περισσότερα από όσα κερδίζει υγιής απασχολούμενος σύμφωνα με τους γενικούς όρους αμοιβής, προβλέπεται η διακοπή της σύνταξης ή των συντάξεών τους κύριων και επικουρικών.

Όσον αφορά στον τρόπο **επαναχορήγησης της σύνταξης λόγω αναπηρίας** μετά τη διακοπή εξακολουθούν να ισχύουν τα αναφερόμενα στην εγκύκλιο 3/2001.

Β. Αξιοποίηση χρόνου ασφάλισης από τον απασχολούμενο συνταξιούχο.

Σύμφωνα με την **περ.3 της παρ. 1 του άρθρου 16 του Ν. 3863/2010** ο χρόνος ασφάλισης του απασχολούμενου συνταξιούχου **αξιοποιείται** είτε για την **προσαύξηση** της σύνταξής του είτε για **θεμελίωση νέου συνταξιοδοτικού δικαιώματος**, σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις περί διπλοσυνταξιούχων. Επισημαίνεται ότι **η αξιοποίηση του χρόνου ασφάλισης γίνεται πλέον σε όλες τις περιπτώσεις και όχι μόνο στην περίπτωση αναστολής της σύνταξης.**

Στην περίπτωση αξιοποίησης του χρόνου ασφάλισης στο φορέα από τον οποίο ο συνταξιούχος λαμβάνει σύνταξη ο υπολογισμός για την προσαύξηση της ήδη καταβαλλόμενης σύνταξης γίνεται **με ποσοστό 1,714% επί των συντάξιμων αποδοχών** οι οποίες δεν μπορεί να υπερβαίνουν **το 25πλάσιο του ημερομισθίου ανειδίκευτου εργάτη για κάθε έτος συντάξιμης υπηρεσίας ή 300 ημέρες εργασίας.**

Όσον αφορά στην **αξιοποίηση του χρόνου ασφάλισης που πραγματοποιείται από συνταξιούχο λόγω αναπηρίας** εξακολουθούν να ισχύουν τα αναφερόμενα στην εγκύκλιο 3/2001.

Γ. Δήλωση απασχόλησης – Παράλειψη υποβολής της σχετικής δήλωσης

Σύμφωνα με την **περ.5 της παρ1 του άρθρου 16 του Ν. 3863/2010** οι συνταξιούχοι λόγω **γήρατος** καθώς και οι συνταξιούχοι λόγω **αναπηρίας** οι οποίοι εμπίπτουν στις διατάξεις του **άρθρου 63 του Ν. 2676/1999, όπως ισχύει**, οφείλουν να **δηλώσουν την ανάληψη εργασίας ή ότι αυτοαπασχολούνται** στον φορέα ή στους φορείς κύριας ασφάλισης από όπου συνταξιοδοτούνται.

Στην περίπτωση **παράλειψης της δήλωσης** εκ μέρους του συνταξιούχου προβλέπεται **καταλογισμός** του ποσού των συντάξεων που έλαβε κατά το διάστημα που εργάστηκε ή αυτοαπασχολήθηκε και επιβάλλεται **πρόστιμο** επί του καταλογισθέντος ποσού, ίσο με το νόμιμο τόκο υπερημερίας. Το καταλογιζόμενο ποσό δεν μπορεί να είναι μικρότερο από **δύο μηνιαίες συντάξεις** ακόμα και στην περίπτωση που το διάστημα εργασίας ή απασχόλησης είναι μικρότερο.

Δ. Εξαιρούμενα από τη ρύθμιση πρόσωπα

Σύμφωνα με την **περ. 6 της παρ.1 του άρθρου 16 του Ν. 3863/2010** οι διατάξεις του άρθρου 63 του Ν. 2676/99, όπως ισχύει, δεν έχουν εφαρμογή:

Α) στον **επιζώντα** των συζύγων

Β) στους συνταξιούχους του ΟΓΑ

Γ) στους **πολύτεκνους** των οποίων το ένα τουλάχιστον των τέκνων είναι **ανήλικο ή σπουδάζει** σε ανώτερη ή ανώτατη σχολή και έως τη συμπλήρωση του **24^{ου}** έτους της ηλικίας του ή είναι **ανίκανο για κάθε βιοποριστική εργασία.**

Δ) στα πρόσωπα για τα οποία ισχύουν οι διατάξεις των Καν.(ΕΟΚ) 1408/71 και

574/72 και των διμερών συμβάσεων εργασίας

Ε) στα πρόσωπα που συνταξιοδοτήθηκαν με τις διατάξεις του άρθρου 27 παρ. 6-9 του **Ν. 3185/2003** (ιπτάμενοι χειριστές καθώς και ιπτάμενοι συνοδοί και φροντιστές της Ολυμπιακής Αεροπορίας και Ολυμπιακής Αεροπλοΐας) μέχρι τη συμπλήρωση του **55^{ου}** έτους της ηλικίας τους.

Ε. Καταργούμενες διατάξεις

Σύμφωνα με την **περ. 7 της παρ. 1 του άρθρου 16 του Ν. 3863/2010**, διατάξεις νόμων που ρυθμίζουν διαφορετικά το θέμα της απασχόλησης συνταξιούχων **καταργούνται**. Επισημαίνεται ότι οι διατάξεις της **παρ.14 του άρθρου 8 του Ν. 2592/99 εξακολουθούν να ισχύουν** (συνταξιούχοι του ευρύτερου δημόσιου τομέα που συνεχίζουν να εργάζονται στον ευρύτερο δημόσιο τομέα).

ΣΤ. Έναρξη ισχύος

Σύμφωνα με την **παρ.2 του άρθρου 16 του Ν. 3863/2010**, οι ανωτέρω ρυθμίσεις ισχύουν για τους **συνταξιούχους** οι οποίοι αναλαμβάνουν εργασία ή αυτοαπασχολούνται ή διορίζονται σε θέσεις της παρ. 2 του άρθρου 2 του Ν. 3833/2010 **από 15-7-2010 και εξής**.

Για τους **συνταξιούχους** οι οποίοι **ήδη** είχαν αναλάβει εργασία ή αυτοαπασχολούνταν ή είχαν διοριστεί σε θέσεις της παρ. 2 του άρθρου 2 του Ν. 3833/2010, και **δεν καταλαμβάνονταν από τις ρυθμίσεις του άρθρου 63 του Ν. 2676/99**, όπως αυτό ίσχυε μέχρι την 14-7-2010, **οι ανωτέρω ρυθμίσεις θα εφαρμόζονται από 1-1-2013**, ενώ για τους **συνταξιούχους** οι οποίοι **ήδη** είχαν αναλάβει εργασία ή αυτοαπασχολούνταν και **καταλαμβάνονταν από τις ρυθμίσεις του άρθρου 63 του Ν. 2676/99**, όπως ίσχυε μέχρι την 14-7-2010, εξακολουθεί να εφαρμόζεται το προϊσχύον καθεστώς μέχρι την 31-12-2012, ενώ **οι ανωτέρω ρυθμίσεις θα εφαρμόζονται από 1-1-2013 καταργουμένης κάθε άλλης αντίθετης διάταξης**.

Συν/να: 4 φύλλα

Εσωτερική διανομή:

1. Γραμμ. Διοικητή
2. Γραμμ. Υποδ/τή κ. Πατσούρη
3. Γραφείο Γεν. Δ/ντή Ασφ/κών Υπηρεσιών
4. Τμήμα Κύριας Σύνταξης (10 αντίτυπα)

Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΑΒΕΛΛΑΣ

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
Η ΤΜΗΜΑΤΑΡΧΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΚΗΣ
ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΜΕΡΙΜΝΑΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

Αρ. Φύλλου 115

15 Ιουλίου 2010

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 3863

Νέο Ασφαλιστικό Σύστημα και συναφείς διατάξεις, ρυθμίσεις στις εργασιακές σχέσεις.

**Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ**

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ**ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ
ΒΑΣΙΚΕΣ ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ****Άρθρο 1****Εγγυήσεις - Εννοιολογικοί προσδιορισμοί**

1. Το Δημόσιο εγγυάται τη βιωσιμότητα του Ασφαλιστικού Συστήματος της χώρας με σκοπό τη διασφάλιση αξιοπρεπούς σύνταξης για κάθε δικαιούχο.

2. Βασική σύνταξη: Το ποσό της σύνταξης που δεν αναλογεί σε ασφαλιστικές εισφορές και χορηγείται μετά την 1.1.2015, υπό τις προϋποθέσεις που ορίζει ο νόμος αυτός.

3. Αναλογική σύνταξη: Το ποσό της σύνταξης που αναλογεί στο ύψος των ασφαλιστικών εισφορών για τα έτη ασφάλισης, από 1.1.2011 και εφεξής, κάθε ασφαλισμένου που θεμελιώνει δικαίωμα σύνταξης μετά την 1.1.2015 σε φορείς κύριας ασφάλισης ή το Δημόσιο. Το αναλογικό ποσό σύνταξης βαρύνει τους προϋπολογισμούς των ασφαλιστικών οργανισμών κύριας ασφάλισης ή το Δημόσιο για τους ασφαλισμένους του Δημοσίου.

4. Τα θέματα του νόμου αυτού που αναφέρονται στους τακτικούς υπαλλήλους και λειτουργούς του Δημοσίου, τους στρατιωτικούς και τους τακτικούς υπαλλήλους των Ν.Π.Δ.Δ., οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης α' και β' βαθμίδας θα ρυθμιστούν με ειδικό συνταξιοδοτικό νόμο των αρμόδιων Υπουργών.

Για τους υπαλλήλους της Βουλής τα θέματα του νόμου αυτού θα κανονιστούν από τον Κανονισμό της Βουλής.

Άρθρο 2**Βασική σύνταξη**

1. Από 1.1.2015 και εφεξής καθιερώνεται βασική σύνταξη. Το ύψος της βασικής σύνταξης, για το έτος

2010, καθορίζεται στο ποσό των τριακοσίων εξήντα (360,00) ευρώ μηνιαίως, για 12 μήνες και αναπροσαρμόζεται σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 11 του νόμου αυτού.

2. Την ανωτέρω βασική σύνταξη δικαιούνται:

Α. Οι ασφαλισμένοι των οργανισμών κύριας ασφάλισης, πλην ΟΓΑ, καθώς και οι τακτικοί υπάλληλοι και λειτουργοί του Δημοσίου, οι στρατιωτικοί και οι τακτικοί υπάλληλοι των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.), οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης α' και β' βαθμίδας, ανεξαρτήτως χρόνου υπαγωγής στην ασφάλιση, που θεμελιώνουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα από την 1.1.2015 και εφεξής.

Η βασική σύνταξη καταβάλλεται από την ημερομηνία συνταξιοδότησης από τον οικείο ασφαλιστικό φορέα ή το Δημόσιο. Στους ασφαλισμένους των οποίων η σύνταξη, σύμφωνα με το άρθρο 4 του Κεφαλαίου αυτού, αποτελεί άθροισμα δύο τμημάτων, η βασική σύνταξη υπολογίζεται αναλογικά, με βάση τα έτη ασφάλισης από 1.1.2011 και εφεξής προς το συνολικό χρόνο ασφάλισης.

Το ποσό της βασικής σύνταξης μειώνεται για τους συνταξιούχους λόγω γήρατος κατά 1/35 για κάθε χρόνο που υπολείπεται των τριάντα πέντε (35) ετών διαμονής στην Ελλάδα, μεταξύ του 15ου και του 65ου έτους της ηλικίας. Το ποσό της βασικής σύνταξης μειώνεται στις περιπτώσεις θεμελίωσης συνταξιοδοτικού δικαιώματος σε μειωμένη σύνταξη λόγω γήρατος, σε μειωμένη σύνταξη λόγω αναπηρίας, καθώς και στην περίπτωση χορήγησης σύνταξης λόγω θανάτου. Η μείωση της βασικής σύνταξης προκειμένου για τους ασφαλισμένους που λαμβάνουν μειωμένη σύνταξη γήρατος, ανέρχεται σε 1/200 για κάθε μήνα που υπολείπεται για τη συμπλήρωση του ορίου ηλικίας πλήρους συνταξιοδότησης. Για τους συνταξιούχους που λαμβάνουν μειωμένη σύνταξη λόγω αναπηρίας με ποσοστό 67% έως και 79,99% χορηγείται το 75% της βασικής σύνταξης, και με ποσοστό από 50% έως και 66,99% χορηγείται το 50% αυτής. Οι μειώσεις αυτές δεν έχουν εφαρμογή σε όσους συνταξιοδοτούνται με τις διατάξεις του ν. 612/1977 (ΦΕΚ 164 Α'), καθώς και για τα πρόσωπα του τετάρτου εδαφίου της περίπτωσης α' της παραγράφου 1 των άρθρων 1 και 26 του π.δ. 169/2007 (ΦΕΚ 210 Α'). Στις περιπτώσεις χορήγησης σύνταξης λόγω θανάτου,

γ' της παραγράφου 1 του άρθρου 35 του π.δ. 168/2007 (ΦΕΚ 209 Α'), καταργούνται και οι ακολουθούσες περιπτώσεις αναριθμούνται αναλόγως.

Οι διατάξεις της παραγράφου αυτής δεν έχουν εφαρμογή για τα αναφερόμενα σε αυτές πρόσωπα, των οποίων το δικαίωμα γεννήθηκε πριν την ημερομηνία δημοσίευσης του νόμου αυτού.

2. α. Οι διατάξεις της παραγράφου 5 του άρθρου 5 του π.δ. 169/2007 (ΦΕΚ 210 Α') αντικαθίστανται ως εξής:

«5. Στις άγαμες ή διαζευγμένες θυγατέρες, εκτός από τις ανίκανες με ποσοστό 67% και άνω, μετά την ενηλικίωσή τους ή το τέλος των σπουδών τους η σύνταξή τους καταβάλλεται ολόκληρη μεν αν το συνολικό, εκτός από την κύρια και επικουρική σύνταξη, μηνιαίο πραγματικό ακαθάριστο εισόδημά τους, όπως αυτό προκύπτει από τη φορολογική τους δήλωση του προηγούμενου οικονομικού έτους, δεν υπερβαίνει το 30πλάσιο του ημερομισθίου ανειδίκευτου εργάτη, όπως αυτό ισχύει κατά το έτος που αποκτήθηκαν τα εισοδήματα, περιορίζεται δε κατά το ένα τρίτο (1/3) του ποσού της, αν το εισόδημα αυτό υπερβαίνει το 30πλάσιο όχι όμως και το 40πλάσιο, κατά το ένα δεύτερο (1/2) αυτής εφόσον υπερβαίνει το 40πλάσιο, όχι όμως και το 60πλάσιο και κατά τα τρία τέταρτα (3/4) αυτής εφόσον υπερβαίνει το 50πλάσιο όχι όμως και το 60πλάσιο, μετά την υπέρβαση του οποίου η καταβολή της σύνταξης αναστέλλεται.»

β. Οι διατάξεις της παραγράφου 6 του άρθρου 31 του π.δ. 169/2007 (ΦΕΚ 210 Α') αντικαθίστανται ως εξής:

«6. Στις άγαμες ή διαζευγμένες θυγατέρες, εκτός από τις ανίκανες με ποσοστό 67% και άνω, μετά την ενηλικίωσή τους ή το τέλος των σπουδών τους η σύνταξή τους καταβάλλεται ολόκληρη μεν αν το συνολικό, εκτός από την κύρια και επικουρική σύνταξη, μηνιαίο πραγματικό ακαθάριστο εισόδημά τους, όπως αυτό προκύπτει από τη φορολογική τους δήλωση του προηγούμενου οικονομικού έτους, δεν υπερβαίνει το 30πλάσιο του ημερομισθίου ανειδίκευτου εργάτη, όπως αυτό ισχύει κατά το έτος που αποκτήθηκαν τα εισοδήματα, περιορίζεται δε κατά το ένα τρίτο (1/3) του ποσού της, αν το εισόδημα αυτό υπερβαίνει το 30πλάσιο όχι όμως και το 40πλάσιο, κατά το ένα δεύτερο (1/2) αυτής εφόσον υπερβαίνει το 40πλάσιο, όχι όμως και το 60πλάσιο και κατά τα τρία τέταρτα (3/4) αυτής εφόσον υπερβαίνει το 50πλάσιο όχι όμως και το 60πλάσιο, μετά την υπέρβαση του οποίου η καταβολή της σύνταξης αναστέλλεται.»

γ. Οι διατάξεις της παραγράφου αυτής έχουν ανάλογη εφαρμογή και για τα αναφερόμενα σε αυτές πρόσωπα που συνταξιοδοτούνται με βάση τις οικείες διατάξεις του π.δ.167/2007(ΦΕΚ 208 Α') και του π.δ. 168/2007 (ΦΕΚ 209 Α'), κατά περίπτωση.

3. Οι διατάξεις του άρθρου αυτού έχουν ανάλογη εφαρμογή και για όσα από τα αναφερόμενα σε αυτές πρόσωπα υπάγονται στο συνταξιοδοτικό καθεστώς των Ασφαλιστικών Φορέων αρμοδιότητας του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, καθώς και του Ν.Α.Τ.. Εξακολουθεί να ισχύει κάθε πρόβλεψη για διακοπή σύνταξης και επαναχορήγησή της στο 65ο έτος. Κάθε αντίθετη διάταξη καταστατική ή γενική καταργείται.

Άρθρο 15

Επικουρικές Συντάξεις

1. Η Εθνική Αναλογιστική Αρχή, έως το τέλος του 2011, εκπονεί υποχρεωτικά αναλογιστικές μελέτες βιωσιμότητας των Επικουρικών Φορέων, Τομέων και Αυτοτελών Κλάδων. Η Εθνική Αναλογιστική Αρχή καλεί εντός δύο μηνών από την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού τους Επικουρικούς Φορείς, Τομείς και Αυτοτελείς Κλάδους να αποστείλουν τα απαραίτητα στοιχεία για την εκπόνηση των αναλογιστικών μελετών. Τα Διοικητικά Συμβούλια των ανωτέρω φορέων εντός δύο μηνών από τη διαβίβαση της μελέτης προτείνουν στον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης το ποσοστό αναπλήρωσης των συντάξεων, σύμφωνα με τις προτάσεις της Εθνικής Αναλογιστικής Αρχής με σκοπό τη διασφάλιση της βιωσιμότητας των Ταμείων και την αποτροπή της δημιουργίας ελλειμμάτων και η προσαρμογή γίνεται με νόμο.

2. Αν δεν αποσταλούν εντός τεσσάρων (4) μηνών από την ημερομηνία που θα ζητηθούν τα απαραίτητα για την εκπόνηση της αναλογιστικής μελέτης στοιχεία η προσαρμογή γίνεται με τη διαδικασία της παραγράφου 1 χωρίς να απαιτείται η γνώμη των Διοικητικών Συμβουλίων των Ταμείων, σύμφωνα με την πρόταση της Εθνικής Αναλογιστικής Αρχής.

3. Για τους ασφαλισμένους μετά την 11.1993 ισχύουν οι διατάξεις του άρθρου 34 του ν. 2084/1992 (ΦΕΚ 165 Α').

4. Οι διατάξεις των άρθρων 60 έως και 69 του ν. 3371/2005 (ΦΕΚ 178 Α') εξακολουθούν να ισχύουν.

Άρθρο 16

Απασχόληση συνταξιούχων

1. Το άρθρο 63 του ν. 2676/1999 (ΦΕΚ 1 Α') αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Οι συνταξιούχοι λόγω γήρατος φορέων κύριας ασφάλισης που αναλαμβάνουν εργασία, υπόκεινται στους εξής περιορισμούς: α) Για όσους δεν έχουν συμπληρώσει το 55ο έτος της ηλικίας τους αναστέλλεται η καταβολή της σύνταξης ή των συντάξεων, κύριων και επικουρικών. β) Μετά τη συμπλήρωση του 55ου έτους, το ποσό της ακαθάριστης κύριας σύνταξης ή του αθροίσματος των ακαθάριστων κύριων συντάξεων, που υπερβαίνει τα τριάντα ημερομίσθια ανειδίκευτου εργάτη, όπως αυτά διαμορφώνονται κάθε φορά και ισχύουν την 31η Δεκεμβρίου του προηγούμενου έτους, καταβάλλεται μειωμένο κατά εβδομήντα τοις εκατό (70%). Για κάθε τέκνο που είναι ανήλικο ή σπουδάζει σε ανώτερες ή ανώτατες σχολές και έως τη συμπλήρωση του 24ου έτους ή είναι ανίκανο για κάθε βιοποριστική εργασία, ο αριθμός των ανωτέρω ημερομισθίων προσαυξάνεται κατά έξι ημερομίσθια ανειδίκευτου εργάτη, όπως αυτά διαμορφώνονται κάθε φορά. Σε περίπτωση συρροής συντάξεων, η μείωση γίνεται στο ποσό της μεγαλύτερης κύριας σύνταξης και εφόσον αυτό δεν επαρκεί, το υπόλοιπο ποσό περικλύπεται από την αμέσως επόμενη ή επόμενες σε ύψος κύριες συντάξεις.

Ειδικότερα για τους δικαιούχους κατωτάτων ορίων συντάξεων, η σύνταξή τους περιορίζεται στο οργανικό ποσό, όπως αυτό προκύπτει από τα ασφαλιστι-

κά δεδομένα. Εάν το οργανικό ή τα οργανικά ποσά υπερβαίνουν τα προαναφερόμενα κατά περίπτωση ημερομίσθια ανειδίκευτου εργάτη, τότε τα ποσά αυτά περικόπτονται ως ανωτέρω. Τα ανωτέρω έχουν εφαρμογή και στα πρόσωπα της παραγράφου 2 του άρθρου 2 του ν. 3833/2010 (ΦΕΚ 40 Α΄). Για τον απασχολούμενο συνταξιούχο καταβάλλονται οι προβλεπόμενες από τις οικείες διατάξεις για τους λοιπούς ασφαλισμένους εισφορές εργοδότη και ασφαλισμένου, οι οποίες βαρύνουν τον εργοδότη και τον ασφαλισμένο αντίστοιχα.

2. Οι συνταξιούχοι της προηγούμενης παραγράφου, που ασκούν δραστηριότητα υπακτέα στην ασφάλιση του Οργανισμού Ασφάλισης Ελευθέρων Επαγγελματιών (Ο.Α.Ε.Ε.) και του Ενιαίου Ταμείου Ανεξάρτητα Απασχολούμενων (Ε.Τ.Α.Α.), υπόκεινται στους εξής περιορισμούς: α) Για όσους δεν έχουν συμπληρώσει το 55ο έτος της ηλικίας τους αναστέλλεται η καταβολή της σύνταξης ή των συντάξεων, κύριων και επικουρικών. Υποχρεούνται δε στην καταβολή των προβλεπόμενων εισφορών. β) Μετά τη συμπλήρωση του 55ου έτους της ηλικίας, υποχρεούνται να καταβάλουν τις προβλεπόμενες από τις οικείες διατάξεις εισφορές προσαυξημένες κατά πενήντα τοις εκατό (50%). Σε περίπτωση που το ποσό της κύριας ή των κύριων συντάξεων υπερβαίνει τα εξήντα (60) ημερομίσθια ανειδίκευτου εργάτη, όπως διαμορφώνονται κάθε φορά και ισχύουν την 31η Δεκεμβρίου του προηγούμενου έτους, το ποσό που υπερβαίνει το ανωτέρω όριο περικόπτεται.

Για τους ανωτέρω συνταξιούχους, οι οποίοι υπάγονται στην ασφάλιση του Ε.Τ.Α.Α., καταβάλλονται οι προβλεπόμενες για τους από 1.1.1993 ασφαλισμένους εισφορές, εργοδότη και ασφαλισμένου. Από την καταβολή προσαυξημένων ασφαλιστικών εισφορών εξαιρούνται οι ανωτέρω συνταξιούχοι, οι οποίοι λόγω απασχόλησης υπάγονταν σε περισσότερους του ενός ασφαλιστικούς φορείς και οι οποίοι μετά τη συνταξιοδότησή τους από έναν εκ των ανωτέρω φορέων, συνεχίζουν για την ίδια απασχόληση υποχρεωτικά την ασφάλισή τους στον οικείο Τομέα ασφάλισης.

3. Ο συνταξιούχος που αναλαμβάνει εργασία ή αυτοαπασχολείται μπορεί να χρησιμοποιήσει το χρόνο ασφάλισης κατά το διάστημα της αναστολής, ή περικοπής της σύνταξης, ή της καταβολής προσαυξημένων ή μη ασφαλιστικών εισφορών, για την προσαύξηση της σύνταξης από τον φορέα που συνταξιοδοτείται, ή για τη θεμελίωση νέου συνταξιοδοτικού δικαιώματος από άλλο φορέα, σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις περί διπλοσυνταξιούχων. Σε περίπτωση αξιοποίησης του χρόνου στον φορέα από τον οποίο συνταξιοδοτείται, ο υπολογισμός για την προσαύξηση της ήδη καταβαλλόμενης σύνταξης γίνεται με ποσοστό 1,714% επί των συντάξιμων αποδοχών, οι οποίες δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερες του 25πλάσιου του ημερομισθίου του ανειδίκευτου εργάτη, ή επί των ασφαλιστικών κατηγοριών, για κάθε έτος συντάξιμης υπηρεσίας ή 300 ημέρες εργασίας. Ο Οργανισμός ή ο Τομέας στον οποίο ασφαλίστηκε ο συνταξιούχος, συμμετέχει στη δαπάνη συνταξιοδότησης και για το διακανονισμό εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 2 του ν. 3232/2004 (ΦΕΚ 48 Α΄).

4. Εάν οι συνταξιούχοι αναπηρίας φορέων κύριας ασφάλισης, αναλάβουν εργασία ή αυτοαπασχολούνται, και κερδίζουν, ανάλογα με το βαθμό της αναπηρίας τους, περισσότερα από όσα κερδίζει υγιής απασχολούμενος, σύμφωνα με τους γενικούς όρους αμοιβής, διακόπτεται η σύνταξή τους ή οι συντάξεις τους, κύριες και επικουρικές.

5. Οι συνταξιούχοι των παραγράφων 1, 2 και 4 του παρόντος υποχρεούνται, πριν αναλάβουν εργασία ή αυτοαπασχοληθούν, να δηλώσουν τούτο στον φορέα ή στους φορείς από τους οποίους συνταξιοδοτούνται για κύρια σύνταξη. Στους φορείς επικουρικής ασφάλισης υποβάλλεται σχετική δήλωση από τους συνταξιούχους αναπηρίας, καθώς και από τους συνταξιούχους γήρατος, εφόσον οι τελευταίοι δεν έχουν συμπληρώσει το 55ο έτος της ηλικίας. Παράλειψη της δηλώσεως συνεπάγεται καταλογισμό σε βάρος του συνταξιούχου του ποσού των συντάξεων που έλαβε κατά το χρονικό διάστημα της εργασίας του ή κατά το διάστημα που αυτοαπασχολείτο, και πρόστιμο επί του καταλογισθέντος ποσού ίσο με το νόμιμο τόκο υπερημερίας. Το καταλογιζόμενο αυτό ποσό δεν μπορεί να είναι μικρότερο από δύο (2) μηνιαίες συντάξεις ακόμη και αν το διάστημα εργασίας ή απασχόλησης είναι μικρότερο.

6. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου δεν έχουν εφαρμογή:

- α) στον επιζώντα των συζύγων,
- β) στους συνταξιούχους του ΟΓΑ,

γ) στους πολύτεκνους των οποίων το ένα τουλάχιστον των τέκνων είναι ανήλικο ή σπουδάζει σε ανώτερες ή ανώτατες σχολές και έως τη συμπλήρωση του 24ου έτους της ηλικίας του ή είναι ανίκανο για κάθε βιοποριστική εργασία,

δ) στα πρόσωπα για τα οποία ισχύουν οι διατάξεις των Καν. (ΕΟΚ) 1408/71 και 574/72, καθώς και των διμερών συμβάσεων κοινωνικής ασφάλειας,

ε) στα πρόσωπα που συνταξιοδοτήθηκαν με το ν. 3185/2003 και μέχρι τη συμπλήρωση του 55ου έτους της ηλικίας τους.

7. Κάθε διάταξη που ρυθμίζει διαφορετικά το θέμα καταργείται.

8. Με νόμο δύναται να τροποποιείται το ποσό της περιπτώσεως β΄ των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου αυτού, καθώς και το ύψος του προστίμου της παραγράφου 5 του παρόντος.»

2. Οι ανωτέρω ρυθμίσεις ισχύουν για όσους συνταξιούχους αναλάβουν εργασία ή αυτοαπασχολούνται ή διοριστούν σε θέσεις της παραγράφου 2 του άρθρου 2 του ν. 3833/2010 (ΦΕΚ 40 Α΄), από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου και εφεξής. Όσοι συνταξιούχοι έχουν ήδη αναλάβει εργασία ή αυτοαπασχολούνται ή έχουν διοριστεί σε θέσεις της παραγράφου 2 του άρθρου 2 του ν. 3833/2010 (ΦΕΚ 40 Α΄), και έως την ισχύ του παρόντος νόμου δεν καταλαμβάνονταν από τις διατάξεις του άρθρου 63 του ν. 2676/1999 (ΦΕΚ 1 Α΄), όπως ίσχυαν έως την αντικατάστασή του με το παρόν άρθρο, οι ανωτέρω διατάξεις εφαρμόζονται από 1.1.2013. Οι διατάξεις του άρθρου 63 του ν. 2676/1999 (ΦΕΚ 1 Α΄), όπως αυτό ίσχυε έως την αντικατάστασή του με το παρόν, εξακολουθούν να ισχύουν έως 31.12.2012 για όσους συνταξιούχους είχαν ήδη υπαχθεί

σε αυτές έως την έναρξη ισχύος του παρόντος. Από 1.1.2013 εφαρμόζονται και στην περίπτωση αυτή οι διατάξεις του παρόντος άρθρου, καταργουμένης κάθε αντίθετης διάταξης.

3. α. Οι διατάξεις του άρθρου αυτού έχουν ανάλογη εφαρμογή και για όσους συνταξιοδοτούνται με βάση τις διατάξεις του Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων, που εργάζονται εκτός του ευρύτερου δημόσιου τομέα όπως αυτός έχει οριοθετηθεί με τις διατάξεις της παραγράφου 6 του άρθρου 1 του ν. 1256/1982 (ΦΕΚ 65 Α΄) ή αυτοαπασχολούνται.

Οι διατάξεις της παραγράφου 14 του άρθρου 8 του ν. 2592/1998 (ΦΕΚ 57 Α΄), καθώς και των παραγράφων 1 έως 7 του άρθρου 58 του π.δ. 169/2007, εξακολουθούν να ισχύουν.

β. Οι συνταξιούχοι της προηγούμενης περίπτωσης, υποχρεούνται, πριν αναλάβουν εργασία ή αυτοαπασχοληθούν, να δηλώσουν τούτο στην Υπηρεσία Συντάξεων του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους. Παράλειψη της δηλώσεως συνεπάγεται καταλογισμό σε βάρος του συνταξιούχου του ποσού των συντάξεων που έλαβε κατά το χρονικό διάστημα της εργασίας του ή κατά το διάστημα που αυτοαπασχολείτο, και πρόστιμο επί του καταλογισθέντος ποσού ίσο με το νόμιμο τόκο υπερημερίας.

Άρθρο 17

Πίνακας Βαρέων και Ανθυγιεινών Επαγγελμάτων

1. Ο πίνακας των Βαρέων και Ανθυγιεινών Επαγγελμάτων καταρτίζεται για όλους τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, ύστερα από γνώμη της προβλεπόμενης από την παράγραφο 1 του άρθρου 20 του ν. 3790/2009 (ΦΕΚ 143 Α΄), Διαρκούς Επιτροπής Κρίσεως Βαρέων και Ανθυγιεινών Επαγγελμάτων και γνωμοδότηση του Συμβουλίου Κοινωνικής Ασφάλισης (Σ.Κ.Α.). Ο νέος πίνακας Βαρέων και Ανθυγιεινών Επαγγελμάτων εφαρμόζεται από 1.7.2011, για όλους τους εργαζόμενους. Όσοι απασχολούνται σε εργασίες ή επαγγέλματα τα οποία εξαιρούνται από τον πίνακα των ΒΑΕ, εφόσον συμπληρώνουν τις ελάχιστες προϋποθέσεις συνταξιοδότησης έως 31.12.2015, εξακολουθούν να υπάγονται στο καθεστώς συνταξιοδότησης των ΒΑΕ. Οι λοιποί εργαζόμενοι που εξαιρούνται από τον πίνακα ΒΑΕ, λαμβάνουν την προσαύξηση που προβλέπεται από το άρθρο 32 του ν.1902/1990 (ΦΕΚ 138 Α΄) για τις ημέρες ασφάλισής τους στα ΒΑΕ.

2. Ο πίνακας αυτός μπορεί να τροποποιείται ή να συμπληρώνεται με την ίδια διαδικασία, σε χρονικά διαστήματα μεγαλύτερα των τριών (3) ετών από τη δημοσίευση της Υπουργικής Απόφασης της πρώτης παραγράφου.

Άρθρο 18

Παράλληλη ασφάλιση για τους ασφαλισμένους πριν την 1.1.1993

1. Στην ασφάλιση του κλάδου κύριας σύνταξης του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ υπάγονται υποχρεωτικά και αυτοδίκαια οι δημόσιοι, δημοτικοί και κοινοτικοί υπάλληλοι που έχουν ασφαλισθεί σε οποιοδήποτε ασφαλιστικό φορέα έως 31.12.1992, οι οποίοι απασχολούνται σε εργασία ασφαλι-

στέα κατά την κείμενη νομοθεσία στο ΙΚΑ-ΕΤΑΜ κατά το ίδιο χρονικό διάστημα που λογίζεται συντάξιμο σύμφωνα με τη νομοθεσία του Δημοσίου.

2. Η διάταξη που προστέθηκε με το άρθρο 40 του ν. 1469/1984 (ΦΕΚ 111 Α΄) στο τέλος της παραγράφου 1 του άρθρου 4 του ν. 1296/1982 (ΦΕΚ 128 Α΄) καταργείται, υπαγόμενων των προσώπων αυτών από την έναρξη ισχύος της παρούσας στην ασφάλιση του κλάδου κύριας σύνταξης του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ.

Τυχόν προγενέστερη της έναρξης ισχύος της παρούσας ασφάλιση των προσώπων των παραγράφων 1 και 2 του παρόντος άρθρου στο ΙΚΑ-ΕΤΑΜ θεωρείται ισχυρή.

3. Όσοι ασφαλίστηκαν σε οποιονδήποτε φορέα κύριας ασφάλισης πριν την 1.1.1993 και είναι σήμερα ασφαλισμένοι στον κλάδο κύριας ασφάλισης του Ενιαίου Ταμείου Ανεξάρτητα Απασχολούμενων (ΕΤΑΑ), υπάγονται υποχρεωτικά στην ασφάλιση του Οργανισμού Ασφάλισης Ελευθέρων Επαγγελματιών (ΟΑΕΕ), εφόσον ασκούν δραστηριότητα που υπάγεται στην ασφάλιση του Οργανισμού και δεν είναι συναφής με την επαγγελματική ιδιότητα του μηχανικού. Η ισχύς της διάταξης αυτής αρχίζει από τον επόμενο μήνα της δημοσίευσης στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Κάθε αντίθετη διάταξη καταργείται.

Άρθρο 19

Ρυθμίσεις ΟΓΑ

1. Από 1.1.2011 η εισφορά του ασφαλισμένου για τον κλάδο Υγείας του ΟΓΑ ορίζεται σε ποσοστό 2,5% επί του ποσού των ασφαλιστικών κατηγοριών στις οποίες έχουν καταταγεί οι ασφαλισμένοι. Από την ίδια ημερομηνία καταργούνται οι διατάξεις της παραγράφου 5 του άρθρου 17 του ν. 3144/2003 (ΦΕΚ 111 Α΄).

2. Η παράγραφος 3 του άρθρου 4 του ν. 2458/1997 (ΦΕΚ 15 Α΄), όπως έχει τροποποιηθεί με την παράγραφο 2 του άρθρου 67 του ν. 2676/1999 (ΦΕΚ 1 Α΄), αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Τα ποσά των ασφαλιστικών κατηγοριών της παραγράφου 1 του άρθρου 4 του ν. 2458/1997 (ΦΕΚ 15 Α΄), όπως έχουν διαμορφωθεί και ισχύουν σήμερα αναπροσαρμόζονται με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, ύστερα από γνώμη του Δ.Σ. του ΟΓΑ».

3. Η προβλεπόμενη από τις διατάξεις της παραγράφου 8α του άρθρου 7 του ν. 3232/2004 (ΦΕΚ 48 Α΄), αναπροσαρμογή των ποσών των μηνιαίων βασικών συντάξεων του ΟΓΑ (ν. 4169/1961 ΦΕΚ 81 Α΄), όπως διαμορφώθηκε με τις διατάξεις του άρθρου 38 του ν. 3522/2006 (ΦΕΚ 276 Α΄), ορίζεται από 1ης Οκτωβρίου 2009 σε τριάντα (30) ευρώ.

4. Η παρ. 1 του άρθρου 15 του ν. 2458/1997 (ΦΕΚ 15 Α΄), όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 4α του άρθρου 7 του ν. 3050/2002 (ΦΕΚ 214 Α΄), αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Πρόσωπα υπαγόμενα στην ασφάλιση του Κλάδου υποχρεούνται να προσκομίζουν βεβαίωση του ΟΓΑ περί εξοφλήσεως των ληξιπρόθεσμων οφειλών τους από ασφαλιστικές εισφορές προς τον Κλάδο, προκειμένου να τύχουν αποζημιώσεως γεωργικής παραγωγής από τον Οργανισμό Ελληνικών Γεωργικών Ασφαλίσεων (ΕΛ.Γ.Α.) ή δανειοδοτήσεως από τραπεζικά